

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради про
присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Іван ПАТАЛАХА, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2021 році закінчив Дніпропетровський державний університет внутрішніх і здобув кваліфікацію магістр права. З вересня 2021 року по теперішній час є аспірантом кафедри теорії та історії держави та права, конституційного права та прав людини денної форми навчання Дніпровського державного університету внутрішніх справ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро від 27 травня 2025 року № 9/12.5 та затверджена наказом ДДУВС від 18 червня 2025 року № 313, у складі:

- Голова
разової ради - доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор Дніпровського державного університету внутрішніх справ Олександр ЮНІН;
- Рецензенти: кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії держави та права Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ Ольга КУЛІНІЧ;
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави та права, конституційного права та прав людини Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ Ігор СЕРДЮК;
- Офіційні
опоненти: доктор юридичних наук, професор, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ Михайло БУРДІН;
кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету Олександр КАЛЬЯН

на засіданні 12 серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» Івану ПАТАЛАСІ на підставі публічного захисту дисертації «Право на справедливий суд та механізм його забезпечення: загальнотеоретичний аспект» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро.

Науковий керівник Валентина БОНЯК, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії держави та права, конституційного права та прав людини Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої науки. Дисертація виконана державною мовою. Структура й обсяг дисертації зумовлена метою і завданнями дослідження, логікою наукового пізнання та вимогами МОН України і композиційно складаються зі вступу, трьох розділів, що об'єднують шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації – 227 сторінок, з яких 206 сторінок основного тексту, список використаних джерел налічує 181 найменування.

Здобувач має одноосібно підготовлені наукові публікації за темою дисертації, з яких 4 статті – у виданнях, що включені Міністерством освіти і науки України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, а також 9 тез доповідей, що опубліковані в збірниках науково-практичних заходів різного рівня, зокрема:

Статті в наукових фахових виданнях України:

1. Паталаха І. О. Роль учення Томаса Гоббса про природні закони у процесі формування та розвитку концепції правосуддя (справедливого суду). *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. № 3. С. 214-219. DOI: <http://doi.org/10.32782/2078-3566-2024-3-28>.
2. Паталаха І. О. Судові гарантії прав людини в конституційних актах Великобританії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2024. Вип. 85: ч. 1. С. 220-224. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.1.30>.
3. Паталаха І.О. Методологія дослідження права на справедливий суд та механізму його забезпечення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 11. С. 38-44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-11/6>.
4. Паталаха І. О. Інтерпретація поняття «право на справедливий суд» як багатоаспектний соціально-правовий феномен. *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. Спеціальний випуск №1. С. 268-282. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566/2024-5-42>.

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Паталаха І. О. Проблемні питання застосування національними судами Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини. *Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти* : матеріали Регіон. наук.-практ. конф.,

присвяч. 73-ій річниці проголошення Загальної декларації прав людини (м. Дніпро, 7 груд. 2021 р.). Дніпро: ДДУВС, 2022. С. 140-142.

2. Паталаха І. О. Проблемні питання здійснення правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану. *Функціонування Конституції України та проблеми реалізації її норм в умовах воєнного стану* : матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 27 черв. 2022 р.). Дніпро : ДДУВС, 2022. С. 83-86.

3. Паталаха І. О. Особливості здійснення правосуддя в Україні в умовах воєнного стану. *Україна як суверенна, незалежна, демократична, соціальна і правова держава: історія становлення, сучасний стан та перспективи розвитку* : матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 верес. 2022 р.). Дніпро : ДДУВС, 2023. С. 154-158.

4. Паталаха І. Вчення Томаса Гоббса у формуванні та розвитку концепції правосуддя (справедливого суду). *Теорія і практика конституціоналізму: вітчизняний і зарубіжний досвід* : матеріали регіон. наук.-практ. семінару, присвяч. Дню прийняття Конституції України та Дню Української Державності (м. Дніпро, 26 черв. 2024 р.). Дніпро: ДДУВС, 2024. С. 68-70.

5. Паталаха І. О. Утвердження права на справедливий суд як реакція держав – членів Ради Європи на свавілля квазі-судових органів у нацистській Німеччині та СРСР у 30-40-і рр. XX ст. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 берез. 2024 р.) ; у 2-х ч. Ч. І. Дніпро : ДДУВС, 2024. С. 213-216.

6. Паталаха І. Укладання Великої хартії вольностей як важливий етап у становленні ідеї справедливого суду. *Проблеми реалізації прав, свобод і законних інтересів суб'єктів права в Україні* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 8 жовт. 2024 р.) / відп. ред. А. Ю. Олійник, Ю. В. Оніщик. Київ : КНУТД, 2024. 369 с. С. 45-47.

7. Паталаха І. Роль методологічних підходів у дослідженні феноменів права на справедливий суд та механізму його забезпечення. *Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 76-річчю проголошення Загальної декларації прав людини (м. Дніпро, 10 груд. 2024 р.) / уклад : к.ю.н., доц. І. А. Сердюк; М. П. Войтюк. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. С. 175-179.

8. Паталаха І. Білль про права 1791 року як вияв відданості американського народу ангlosаксонській правовій традиції у сфері здійснення правосуддя. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 21 берез. 2025 р.) ; у 2-х ч. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. Ч. І. С. 192-193.

9. Паталаха І. Право на справедливий суд як багатоаспектний соціально-правовий феномен. *Фундатор української академічної юридичної науки та освіти, Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції з нагоди 135 річчя від дня народження В.М. Корецького (м. Київ, 20 лют. 2025 р.) / за ред. О. В. Скрипнюка, Н. В. Камінської. Київ, 2025. С. 193-198.

У дискусії взяли участь:

Олександр ЮНІН, доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, проректор Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Ольга КУЛІНІЧ, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії держави та права Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Ігор СЕРДЮК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави та права, конституційного права та прав людини Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Михайло БУРДІН, доктор юридичних наук, професор, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ;

Олександр КАЛЬЯН, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету

та висловили зауваження:

1. При розкритті змісту поняття механізм забезпечення права кожного на справедливий суд автором акцентовано увагу на тому, що гарантоване державою право на справедливий суд забезпечується, насамперед, уповноваженими державними органами, тоді як Європейський суд з прав людини з погляду сучасної правничої науки до органів держави не відноситься (Михайло БУРДІН).

2. Авторів бажано було б залучити для наукового аналізу доктринальні й нормативні джерела XIX ст., в яких відображається генеза та розвиток ідеї справедливого суду як у національному, так і світовому вимірі (Ольга КУЛІНІЧ).

3. Додаткової аргументації дисертанта потребують наведені ним схожі за своїм змістом дефініції понять «право на справедливий суд у статичності» й «право на справедливий суд у динамічності» (Олександр КАЛЬЯН).

4. Робота суттєво додала б у своїй науковій вазі, якби її автор більше уваги приділив такому елементу механізму забезпечення права кожного на справедливий суд, як правові акти Європейського суду з прав людини, що містять правові позиції цієї правозахисної інституції з важливих питань, пов'язаних із механізмом забезпечення права кожного на справедливий суд (Ігор СЕРДЮК).

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Івану ПАТАЛАСІ ступінь доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Олександр ЮНІН